

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izid vsake številke je velja s poštnino vredno v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 24 K, pol leta 12 K in za štiri leta 6 K. — Narodna lista Jugoslavije 32 K. — Narodna se pošilja za 10 K. — Posamezni list stane, se odnema 4 strani 40 vinar, na 8 straneh 60 vinar. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišča: Koroška cesta št. 5, sprejema naročila, iskanje in reklamacije. — Za izdajanje se plačuje od vsakega pošiljatelja za mesec K 1.00. Za vsakršne oglase primeren pogled. V oddelku "Mala nasvetila" stane beseda 50 vinar. — Izdati se sprejemajo do tistih opredeljenih reklamacij se pošiljajo pošte.

Slovenskemu ljudstvu!

Barni dnevi volilne borbe so pretekli. Iz ljubečega volilnega boja kakršnega naša domovina še ni doživela, je Slovenska kmetijska zveza, oziroma Slovenska ljudska stranka izšla s častno zmago: združila je na seba največje število volilcev. Kakor prej je tudi odslej Ljudska stranka najmočnejša stranka v Sloveniji. Skupnemu naskoku vseh naših sovražnikov se ni posrečilo doseči to, po čemer so vsi koprnili, da bi zdrobili našo stranko. Proti Sesterim sovražnikom, ki so nas napadali od vseh strani, smo se morali vojskovati. Hvala Bogu, naše zavedne krščanske kmetijske in delavske vrste so stale trdne! Kar jih je odpadlo posameznikov, bodo kmalu spoznali, da so ne samo v lasten kvar, marveč tudi na škodo celoga kmetijskega in delavskega stanu šli na ličmanice laži in hujkanja, katere so jim nastavili naši nasprotniki. Saj je glavno orožje, s katerim so naši protivniki nastopali zoper nas, bilo laž, kleveta, hujkanje. Vsa čast vam, ki ste s ščitom krščanske poštenosti iz zvestobe odbili od sebe vse nesramne laži, hudobno obrekovanje in grdebnost hujkanja. Hvala še zlasti tistim, ki se niste zbal dolgega in ponekod prav težkega pota na volišče in ste tamkaj

čakajoč vztrajali več ur, na nekaterih krajih celo ves dan, da ste mogli svoj glas oddati za našo stranko. Naši politični nasprotniki so namreč v svoji veliki hudobiji z lažjo in zvijačo dosegli tako razporeditev volišč v Sloveniji in zlasti v Stajerskem volilnem okrožju, ki direktno nasprotuje volilnemu zakonu ter je prav mnogim našim volilcem pot na volišče zelo otežkočila, drugim mnogobrojnim pa celo onemogočila. Tako je več tisoč naših pristavev od volitve izostalo. V tem je tudi razlog, zakaj je udeležba pri volitvi v našem okrožju bila tako slaba. Vam vsem pa, ki ste oddali krogičice za naše kandidate ter ste se tako izkazali za odločne in značajne pristave krščanskega svetovnega naziranja, Vam vsem, dragi kmetje, delavci, obrtniki in sploh vsi naši pristavi, izrekamo svojo iskreno zahvalo. Naša trajna zahvala bo naše delo za ljudstvo in vse delavne sloje, za našo ožjo in širjo domovino. Z Bogom in z Vami za Vasi!

Maribor, 1. decembra 1920.

Ivan Roškar, Franc Pišek, Jožef Klekl, Martin Krajnc, Vladimir Pušenjak, Jožef Skoberne, doktor Anton Korošec, dr. Jos. Hohnjec.

Izid volitev.

Uradno se sicer ni objavljen končni izid volitev toda kolikor nam je dosedaj znano, je v mariborsko-celjskem volilnem okrožju, ki obsega tudi Prekmurje, razmerje oddanih glasov sledeče: Naša Slovenska ljudska stranka oz. Kmetijska zveza je dobila 28.894 glasov, izid iz dveh občin še ni znan; Narodno socialistična stranka 2368 glasov; Jugoslovanska demokratska stranka 4589 glasov; Samostojna 17.322 glasov; Socijalno demokratična stranka 21.284 glasov; Komunistična stranka 5658 in Prekmurska stranka 1971 glasov. Potemtakem odpade na našo Slovensko

ljudsko stranko 8 poslancev in so izvoljeni sledeči: Ivan Roškar, Franc Pišek, Josip Klekl, Martin Krajnc, Vladimir Pušenjak, Josip Skoberne, doktor Korošec in dr. Hohnjec. Na Kranjskem je izvoljenih 7 poslancev naše Slovenske ljudske stranke in sicer: poslanci: Brodar, Goslinčar, Nemanic, Stanonik, Skulj, prof. Sušnik in dr. Gosar. Za Samostojno kmetijsko stranko so na Stajerskem izvoljeni: Ivan Urek, Jožef Drolenik, Ivan Mrmolaj in dr. Bogumil Vošnjak, na Kranjskem pa poslanci in sicer Kušar Majcen, Pucelj in Raier. Za Jugoslovansko demo-

kratsko stranko je izvoljen na Stajerskem samo dr. Kukovec, na Kranjskem pa dr. Tavčar in dr. Zerjav. Za Jugoslovansko socialdemokratsko stranko so izvoljeni na Stajerskem Jvan Krušič, Filip Kisovar, Jožef Kopač, Rudolf Golouh in dr. Milan Korun, na Kranjskem pa Etbin Kristan. Za komunistično stranko so na Stajerskem izvoljeni: Mihael Koren in dr. Lemež, na Kranjskem pa Zerga in dr. Lemež, Miakar in Fabiančič. Potemtakem pošlje naša SLS v Beograd 15 poslancev, Samostojna 8, socialni demokrati 6, komunisti 6, demokrati 3 in narodni socialisti 2 poslance.

Dosedaj znani izidi volitev iz drugih delov države.

Tudi iz drugih delov države še nimamo natančnih in uradnih podatkov o izidu volitev. Po zadnjih vesteh je izid volitev v državi sledeč: Radikalci 95, demokrati 86, Radičevci 50, komunisti 54, socialni demokrati 9, narodni socialisti 2, kmetijske stranke 44, Jugoslov. ljudska stranka 30, hrvatska zajednica 4, muslimani 25 in izven strank 2.

Ostanemo še tudi po volitvah najmočnejša stranka v Sloveniji.

Končan je volilni boj, v katerem smo se morali boriti s šestimi političnimi nasprotniki, katerih volilno geslo je bilo: Pogin in poraz Ljudski stranki in njeni Kmetijski zvezi!

Spustili smo se v volilno borbo z odkritim obrazom, krščansko narodnim programom brez praznih, proti državi in njenim obstojem hujkajočih obljub, opiraje se edino na naše dosedanje za kmetijsko ljudstvo edino rešilno ter uspešno delovanje. Vsi oni dobri, krščanski in narodno prepričani volilci, ki so ovideli ter pripoznali naše delovanje za povzdigo temelja naše države — kmetijskega ljudstva, so tudi od-

LISTER.

Pismo iz Pariza.

Paris, 25. 10. 1920.

Velečenjeni gospod urednik!

Neizmerno sem se razveselil, ko sem nenadoma sprejel nekaj števil "Slov. Gospodarja", vedno buječega zagovornika kmetijskih pravic in neustrašnega bojovnika za program vaše Kmetijske zveze. — Ne vem, komu naj se zahvalim, da je sporočil moj naslov na uredništvo, zato naj gre hvala vam, gosp. urednik!

Volitve 28. novembra bodo določile zastopnike ljudstva, katerim narod nalaga najhujša bremena — izdelanje agrarne reforme, vprašanje življenja ali smrti v naši domovini, in drugič zakonodajo, ki bo premostila prepad med delodajalci in delavci, ki bo dala državi socialni mir in moč gospodarsko-kulturnega razvoja. Vidim, da ni samo strankarsko-politična zmaga vaš cilj v tem volilnem boju, ampak rešitev vprašanja agrarne reforme in obrana zdravega kulturnega življenja.

Stavimo si vprašanje: Zakaj so Francija in Belgija in Nizozemska nekako izven revolucionarnega gibanja naše dobe, zakaj se komunistične teorije ne morejo razpasti v mejah teh držav?

Zakaj se pa ravno Rusija zvija v neznosnih poročnih bolečinah, zakaj je ravno v tej nadstomiljski državi naravnega bogastva boljševiška revolucija divjala in še divja v obliki, ki se je ne moremo domisljati? In ideja komunizma se iztaka iz sovjetske republike v velikanskih valovih po sosednjih državah in čuda je še, da pod temi rdečimi vodami niso podlegle danes države, ki so v najbližji njeni bližini. Tuja pomoč je rešila Poljsko, še vedno nepremagani pruski militarizem je rešil Nemčijo. V pretrajljivih sunkih se pojavlja komunistični evangelij v Italiji, kjer smo v zadnjih tednih prisostvovali silo-

vitim kmetijskim uporom, in v Spaniji, kjer štirimilijonska kmetijska katoliška organizacija pričakuje odločilne revolucije, kakor se je izjavil španski delegat na mednarodnem kongresu krščanskih kmetovalcev v Parizu dne 16. novembra.

In ako se omejimo na kraljestvo Slovencev, Hrvatov in Srbov, tudi tukaj je vprašanje značilno: zakaj je komunizem bolj doma v Beogradu in Zagrebu kot v Ljubljani?

Na eden vzrok tega čudnega pojava bi rad opozoril. Zakaj v Franciji ne? Zato ne, ker je iz revolucionarne množice odtegnjen kmet, zato ker ima Francija zdravo hrbtišče, zdravega, zadovoljnega kmeta, ker je veleposestvo skoroda zginilo in se obdeluje zemlja po malih in srednjih kmetijah.

Edini poskus izvesti revolucijo, ki se je izvršil v Franciji v majniku t. l., je končal žalostno, ker velikanske konzervativne mase kmetov niso voljne prisesti na komunistični program, ki proglašuje razlastitev posesti. Tukaj se država zaveda, da jo je rešil kmet.

Ako pa zasledujemo počasni sistematični nastop boljševiške propagande v Rusiji od leta 1904 nadalje, vidimo drugo sliko. Akoravno so tovarniški delavci v prvi vrsti začeli z sovjetsko organizacijo, vendar moramo misliti, da industrijski delavci ni nikdar delal sam, ampak da je bil delavski razred samo revolucionarna glava velike mase nezadovoljnega usuznjenega obdelovalca zemlje.

Delavska revolucija je strašna, a grozovitejša je še, ako se delavski pridruži kmetijska. Velike mase ruskih kmetov se niso vpirale komunizmu, ne ker jih je tlačila diktatura, ampak ker so sprejeli vsako sredstvo, katero jim je le malo dajalo nado osvobodjenja iz svojega hlapčevstva. Ako bi te neizmerne ruske rodovitne ravnine imele zadovoljnega kmetiča in posestnika, bi se socialni opori omejili na industrijska središča.

Pred par dnevi sem imel priliko govoriti z misijonarjem, ki je ravno došel iz Kitajske. Potrdil je,

da se z neumljivo naglico razširja sovjetizem po "nebeški deželi", da propaganda, katero vodi dljaštvo, polegajo v triumfu za seboj kmete, sužnje na polju kitajskih civilnih in vojaških mandarinov. Eno željo imajo kmetiči: Dajte nam zemljo!

Ako je bila mogoča Bela Kunova revolucija na Mađarskem, je razumljivo, ker so zemeljski delavci na ogrskih veleposestvih videli v revoluciji osvobodjenje in so šli na barikade z industrijskim proletariatom. Ako mislimo, da se je narod sam otrešel na Ogrskem boljševiškega režima, se motimo, ker prišla je moč od zunaj, rumunska vojska, ki je napravila red in pomagala tako na noge sedanji vladi, ki si je osigurala stališče samo s tem, da je pregnala popolnoma komunistične agitatorje.

Na Bavarskem je Kmetijska zveza zajela pol boljševiški revoluciji. Na Italijanskem, kjer na širokih veleposestvih dela in se poti še nesvobodni kmet, je komunistični agitaciji na stečaj odprta pot, ako se resno ne poprime vlada agrarne reforme. Ko je nacionalizem dobil po rapalski pogodbi svoje zadoščenje, bo nanovo zbruhnilo na dan socialno vprašanje v dveh oblikah, na deželi in v tovarnah.

S tem nikakor ni rečeno, da je nezadovoljen kmetijski stan edini vzrok sedajnim socialnim burjam in da je edina obramba proti njim, a resnica je, da je kmetijski stan eden prvih činiteljev v vprašanju socialnega mira.

Revolucija nikakor ni samo priučena, priprilana, ampak je gnjusen izbruh na nezdravem telesu. Zato bi bila napačna metoda, garje z nožem izrezovati, ampak treba gledati, da se da zdravje nazaj obolelemu telesu. Kadar bo kmetič zadovoljen in svoboden, on nikdar ne bo revolucionarjal.

In ker tudi naša domovina stoji neposredno pred vprašanjem agrarne reforme, zato se mi zdi tako neizmerno važne volitve v našo konstituantno. Ne toliko iz stališča avtonomije ali centralizma, ampak iz italijanske: Kako hočejo stranke rešiti kmetijsko vprašanje? Vesel sem poročil o Kmetijski zvezi, ki ako si-

Hali svoje glasove za našo prvo in tudi za naprej edino ljudsko organizacijo — Kmetstvo zvezo.

V ravnanju prestopnem volilnem metazu ni izgubila naša stranka nič, ampak je izšla tudi iz tokratnega najljutejšega političnega boja kot voditeljica slovenskega ljudstva v verskem, narodnem ter gospodarskem oziru. Zapustile so nas narodne plove — nemškutarija, ki se je oklenila Samostojne in vsi nezadovoljneži po deželi, ki so se spustili nepremišljeno v objem socialističnih „nebes“, da si dajo duška občnemu nezadovoljstvu.

Povdariti pa moramo, da so izšle iz teh volitev več ali manj razočarane vse stranke, razven socialnih demokratov, ki so preslepili naše delavsko ljudstvo po deželi, viničarja in malega kmeta z zabavljanjem čez državno oblast in s slepilom o vzpostavitvi jugoslovanske republike.

Zadovoljni moramo biti z uspehom, ker smo v tej volitveni borbi porazili največjega ter glavnega krivca naših sedanjih žalostnih razmer občne nezadovoljnosti — liberalizem. Prastari sovražnik slovenskega ljudstva liberalizem, ki nam je bil vedno v škodo v političnem, narodnem in gospodarskem oziru, je dobil tokrat od strani ljudstva klofuto, da se ne bo dvignil od tega ljudskega udarca nikdar več!

Posrečilo se je liberalcem v tem volilnem boju razkroj našega kmetkega ljudstva, ki je bilo pred povodom liberalne Samostojne tesno sklenjeno v Kmetški zvezi. Dobila je liberalno nemškutarska Samostojna svoj delež pri volitvah, a bo morala priznati, da je izvala s svojim razredno strankarskim stališčem tokrat zmagovalni pojav socialne demokracije med slovenskim kmetkim ljudstvom, ki je zabredlo vsled razredne in narodno internacionalne hujkarije Samostojne v socialistični tabor. Tokratni uspehi rdečkarjev med malimi kmeti, viničarji in kmetskimi delavci bodo streznili tudi razrednobojujo Samostojno in jo dovedli do prepričanja: Hočemo ugraditi našo kmetško državo, hočemo razbremeniti kmeta, mu pomagati do blagostanja in prave državne zavednosti se naše vrste ne smejo cepiti v dve politično nasproti zaplali, ampak morajo biti strnjene na krščansko narodni podlagi v odločilnem boju proti verski in narodni internacionali — rdečkarjem, ki so bili in ostanejo poguba za vsako državo v kateri so si prilastili nadvlado ali vladno vplivno krmilo.

Ako bodo liberalni otroci — samostojni obrnili hrbet največjim in za slovenskega kmeta starim škodljivcem, svojim liberalnim očetom in uvideli skupno nevarnost socialne demokracije, ki grozi s svojim pogubonosnim preplavom našemu kmetu, potem se bomo našli lahko v skupnih vrstah v boju zoper kmetško propast liberalizma in socialne demokracije.

Povdarjamo še enkrat, da smo se borili v tokratnem volilnem boju zoper 6 nasprotnikov. Pripomogli so nam do strankarske vodilne zmage naši najzvestejši, katerih ni omajal strah pred šestkrat močnejšim sovražnikom, niso jih omamile prazne obljube nasprotnikov, ki so s svojo volilno agitacijo samo še podkurile kotel nezadovolja, ki bo začel po od njih neizpolnjenih obljubah prekipovati v njih lastno škodo.

Omeniti moramo tudi, da je pokazalo naše kmetsko ljudstvo veliko požrtvovalnost, ko je moralo vsled liberalne lumparije po več ur daleč po oledenem potu na volišče in nam priborilo ravno s svojo požrtvovalnostjo politično vodstvo Slovenije.

Prepričani smo pa tudi, da bo prišel kmalu po volitvah za tisočere po deželi čes spoznanja, ko bodo videli, kako bridko so jih varali samostojni in so-

jajno manifestira po Stajerskem v prilog SLS, ki ima ras zdrav načrt o agrarni reformi.

Ako pa pridejo na vladno stranke, ki bodo sedanjí položaj po Hrvaškem in po Bosni ali pustile, ga navidezno predrugačile, potem smo si obdržali v svoji domovini ognjeno žrelo, ki bo v centralističnem, ali v federalistično državo bljuvalo vedno socialne nemire in zabranjevalo delo in razvoj. Slov. ljudska stranka pa bo izvedla program: kmetu svoboda! In ako imamo ta konservativni element v državi, zadovoljega posestnika na naši lepi zemlji, gospodarsko dobro organiziranega, potem bo tudi rešitev drugega, ravno tako perečega problema lažja, vprašanje delavske sodelovalne pri dobičkih industrije in delavskega sodelovanja pri vodstvu podjetij.

Volitve 28. novembra nam morajo dati konstitutanto, ki ima razum za socialna vprašanja.

Prišel bi temu poročilu še kratko notico, ki jo lahko v svojem listu poročate svojim kmetom: 16. novembra t. l. se je vršil v Parizu mednarodni kongres krščanskih kmetških društev. Devet držav je poslalo svoje zastopnike. Ustanovila se je mednarodna zveza krščanskih kmetških stanovskih društev, ki bo zagovornica poljedelskih interesov pri „Mednarodnem odboru za delo“ v Zenevi, ki bo gospodarsko zvezala med sabo kmete vseh držav in jih tako izrivala iz nečistih rok velikega kapitala, ki bo posebno skušala osvoboditi kmeta, tam kjer je še v sužnjosti.

In prvi vzrok, ki ga je navedel predsednik tega kongresa, ki govori za ustanovitev mednarodne zveze, je mobilizacija kmetov, je organizacija konservativno mislečega ljudstva, ki bo najsigurnejša stena proti navalom boljševizma. Sklopi kongresa so že v Ljubljani, kjer se bo sklopila na pristopu.

Prosim, pozdravite, gospod urednik, vse svoje sotrudnike v tem svetem boju, ter tudi gospode okrog „Straža“.

Od mene pa sprejmite poleg udanih pozdravov izraz mojega najglobljega spoštovanja.

Mojzij Kuhar, sind. 193.

cijalisti s pekleno hujkarjo in praznimi obljubami, ki se bodo prav kmalu razpočile kot vodni mehur in ostalo bo razočaranje, ki bo spravilo vse zapeljane nazaj v tabor resnično krščanskega, narodnega in gospodarskega dela naše najstarejše kmetke organizacije — Kmetstvo zveze.

Vsem našim volilem, pristašem in političnim bojovníkom bodi v spodbudo geslo: Ako smo vzdržali v za nas poštenjake najslabših časih občne nezadovoljnosti in zmagali proti šestim nasprotnikom, je bodočnost tudi naša, ker: krščanstvo, narodnost, pošteno politično in gospodarsko delo za blagor našega kmetkega naroda mora zmagati tudi v bodoče. Zavedajmo se, da smo sicer mal a živav narodu, katerega čaka prihodnost krščansko narodnega in politično gospodarskega razvoja, katerega nam zmore dati edino le organizacija naše veteranske — Kmetke zveze!

Politični ogled

Jugoslavija. Sedaj po končanih volitvah v ustavodajno skupščino je razpuščeno naše začasno narodno predstavništvo s posebnim ukazom ministrskega sveta. — Beograjska vlada pod predsedstvom dr. Vesniča še ostane baje do 15. decembra in bo še vodila prve seje ustavodajne skupščine. — Druge vesti iz Beograda pa zopet javljajo, da bo sedanja vlada v Beogradu podala ostavko, kakor hitro bo ugovljen pravi izid volitev. Po ostavki sedanje vlade bo regent vprašal voditelje strank o njih mnenju glede sestave nove vlade. Nova vlada bo potem sprejela ustavo po že izgotovljenih načrtih. Po sprejetju ustave, ki bi naj bilo končano že koncem januarja, pa bo deloval novi parlament kot zakonodajno narodno predstavništvo. — Ustavodajna skupščina se sestani 12. decembra. Po odobritvi vseh mandatov, bo sledila volitev predsednika parlamenta. Nato bo sledila slovesna otvoritev skupščine s prestolnim govorom, potem bo predložen načrt ustave. — Minister dr. Ant. Korošec mirovne pogodbe z Italijo ni podpisal, ampak je na njo samo pristal s protestom. To za nas gramotno pogodbo sta podpisala samo eks-zunanji minister dr. Trumbić in regent, drugi ministri so jo le samo odobrili.

Italija. Italijanska zbornica je sprejela mirovno pogodbo med Italijani in našo državo. — Italijanski zunanji minister grof Sforza je zagotovil Slovincem iz nam oropanega ozemlja kar najširšo svobodo. — D'Annunzio se še kljub miru med Lahi in nami vedno šopiri na Reki in izvaja s svojo roparsko druhaljo bo naših otokih nepopisna nasilja. D'Annunzijsva sodrga je tudi pokvarila našo luko Barro in razdrila železniški tir do luke. — Italijanska vlada se je sedaj odločila, da pozove d'Annunzija najprej na lep način, da se uda mirovni pogodbi, sicer bo začela s silo, da omogoči izpolnitev Jugoslaviji zagotovljenih pravic ob Jadranu.

Avstrija. V Gradcu so imeli sedaj volitev novega deželnega predsednika in sestavo nove deželne vlade. Predsednik nemško-stajerske deželne vlade je krščanski sociallec, razven njega je prišlo v graško vlado še pet krščanskih socialcev, 3 socialisti, 1 kmetški zvezar in 1 velenemec. Predsednik graške deželne zbornice je tudi krščanski sociallec.

Čehoslovaška. Na Češkem so bile v zadnjih dneh velike demonstracije proti Nemcem. Izgrede so se sedaj pomirili, vendar je vsled teh nemirov zavladalo med Čehi in Nemci veliko nasprotstvo.

Angleška. Na Irskem so krvavi nemiri še vedno na dnevnem redu, dasi se trudi angleška vlada na vse kriplje, da pomiri puntarske Irce, ki zahtevajo svojo samostojnost.

Angleški policiji se je posrečilo, da je izsledila obsežno zaroto po Angleškem razpaslih irskih sinajincev (oni Irce, ki se bojijo za samostojnost Irske). Ti irski zarotniki so nameravali napasti angleške ministre in na Angleškem družine onih policistov, ki služujejo na Irskem in s katerimi imajo Irce vedno poulične boje. Zarotniki so hoteli tudi požgati vladna poslopja po angleških mestih. Vlada je sedaj zastražila po večjih angleških mestih vsa javna poslopja in storila vse korake, da prepreči pobeg zarotniških požigalcev iz Anglije. Doslej so že zapirali več zarotnikov, ki so hoteli pobegniti na Irsko na neki ladji. Skrbno zastraženo so tudi vse angleške in irske luke.

Poljska. Poljska vojska se peča sedaj z razoroževanjem ukrajinskih čet, ki so pribežale pred preganjalco jih boljševiško armado na poljsko ozemlje. Razmere med Poljaki in Rusi se baje zopet poostrejejo.

Rusija. Oživilci, ki prihajajo iz Rusije, pripovedujejo, da so razmere na Ruskem nevzdržljive in naravnost obupne.

Tedenske novice.

Župnijo Ruše je dobil č. g. Janko Ilc, dolgoletni kaplan istotam.

Župnijo Sv. Vencel na Pohorju je dobil č. g. župnik Jože Picpelec od Sv. Eme.

Zenin inženir Pitamic na Muti je ustrelil pretkelo udeljelo zjutraj svojo nevesto. Pravijo, da se mu je samokres sprožil slučajno in zadel zarotnikovo ravno v sence, da je bila pri priči mrtva.

Porečao zasedanje v Celju. V Celju se začne porotno zasedanje dne 6. decembra.

Ožidaja trafik. Vse dosežaj podeljena koncesije za trafike, se bodo baje razveljavile in se bodo izdale nove koncesije izključno le invalidom. Ta bi se imelo zgoditi takoj po novem letu.

120 obočnikov v Jugoslaviji je bilo ubitih od osvobođenja pa do 1. decembra t. l. Žalostna statistika!

Radič pomiloščen. Regent Aleksander je med drugimi pomiloštil tudi Štefana Radiča, kateri je bil zaradi rovarjenja proti državi v preiskovalnem zapiru. Ko mu je javil pomiloščenje predsednik zagrebškega sodišča Vojič, je zaklical: „Živi regent Aleksander“, nakar je odšel na volišče glasovati. Kolikor je znano iz dosedanjih poročil iz Hrvatske, je dobila njegova stranka v tem volilnem boju okrog 50 mandatov.

General Wrangel in njegovo brodoge. Kakor že znano so boljševiki na Krimu popolnoma uničili armado generala Wrangla. Wrangel pride v Jugoslavijo, kamor je že pribežal tudi del njegovih čet nad 1000 mož, ki so nastanjeni v Strnišću pri Ptuj. General Wrangel je posedal tudi brodoge, ki pride v našo kotorsko luko in bo opravljalo varnostne službe ob naši jadranski obali. Wrangelova mornarica šteje 3 velike bojne ladje in 5 križark. Wrangelove brodoge je pripeljalo v Kotor nad 7000 ruskih beguncev iz južne Rusije. Proti izkrcavanju teh ruskih beguncev je vložila Italija iz neznanega vzroka protest.

Pravda proti močarškim ponareje alcem bankovcev se je te dni pričela v Budimpešti. Obtoženi so bivši ljudski komisar za finance pod Khunovo vlado Julij Lengyel in tovariši. Obtoženi so, da so ponarejali kronske bankovce in jih kolikovali s ponarejenimi čehoslovanskimi koleki. Odnesli so tudi iz avstro-ogrške banke 220 milijonov kron in jih porabili zase.

Avstrijski zavezni svet zbora. Danes 1. dec. se vrši na Dunaju prvo zborovanje avstrijskega zavezne sveta. V njem imajo krščanski socialci 22, socialni demokrati 20 in velikonemci 4 zastopnike. Koroško zastopajo po 1 krščanski sociallec, socialni demokrat in velikonemec.

Granata v peči. V topilnici za železo v mestu Stadlau na Nižje Avstrijskem so topili staro železnino. Med starim železom se je nabajala tudi granata, ki je bila še nabita. Nastala je razstrelba, katera je topilno peč popolnoma raznesla. Kosi železa so padali po 59 m na okoli. Težko ranjenih je bilo 5 delavcev.

Najvišja gora v Evropi Mont Blanc se podira. Utrgali so se najvišji vrhovi te gore in pridrveli na italijanski strani do ledenika Brenoa. Plaz ni zahteval nobenih človeških žrtev.

Katliško giba se v Ameriki. Je postalo tako krepko, kakor menda v nobeni drugi državi. V tem letu je pristopilo v katoliško cerkev 23.636 izpreobrncev, največ iz anglikanske cerkve. Število katoličanov v Združenih državah Severne Amerike je naraslo na 17 in en četrt milijona duš.

Za volilni sklad Kmetke zveze so nabrali na gostiji Ozmec-Mohorič pri Sv. Miklavžu pri Ormožu 180 K; tamošnja Marijina družba pa je nabrala 62 K. Franca Kitak v Studencu nabrala 150 K. Pri blagoslovljanju Kozarjeve kapele pri Sv. Antonu v Slov. gor. so nabrali 172 K. Na gostiji Kolar-Beranič v Laporju nabrali 180 K. Dekliška zveza pri Sv. Križu na Slatini 408 K 24 v. Leopold Napotnik, administrator v Svecini daroval 100 K. Jožef Golavšek pri Št. Jurju ob Taboru nabral 373 K. Na gostiji Kramberger-Ivančič pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. se nabralo 160 K. Matevž Deželak pri Sv. Miklavžu n. Laškim 316 K. Zborovalci na shodu KZ pri Sv. Lovrencu na Pohorju 458.40 K. Delavec Glasenčnik Ivan v Razborju 10 K. Na gostiji Orla Fr. Koser in Mar. Mesarec pri Sv. Martinu pri Vurbergu nabrali 80 K. Jak. Zupanič, župnik v p. Gotovlje, 30 K. Neimenovana kmetica v Gotovljah 20 K. Posojilnica na Frankolovem 50 K. Gostje na gostiji Sebastijana Vogrinca in Marije Potočnik v Nadolah pri Žetalah 24 K. Iv. Jurko, župnik, Staritrg, 120 K. Kosi, kaplan, Staritrg, 100 K. Žene in mladenke v Staremtrgu 180 K. Franc Platš, Sv. Jakob v Sl. gor., 100 K. Matija Peklar, Sv. Jakob v Slov. gor., 100 K. Kari Knuplež, Sv. Jakob v Slov. gor., 60 K. Lj. Merc, Sv. Andraž v Halozah 56 K. Na gostiji Ludovik Kardinar—Franca Brumen na Gornjem Krapju 186 K. (Dalje prihodnjem.)

Poslal nam je g. glavar Kaki iz Guštanja sledeči popravek: Ni ras, da je moja žena strastno agitirala za Nemško Avstrijo, pač pa je res, da je agitirala pri nekaterih ženskah za Jugoslavijo. Tako n. pr. ona ženska ravno radi prigovarjanja od moje žene, da naj glasuje za nas; ni hotela nam več sluziti. Tudi ni res, da je moja žena glasovala za Nemško Avstrijo, res je, da je moja žena bila po prizivu